

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/77/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118294623
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:6118294623.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a JUDr. Anny Kašajovej v právnej veci žalobcu: P. N. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, M. K., zast. JUDr. Peter Kubik, advokát, s.r.o., Poľná cesta 9, Dunajská Streda, proti žalovaným: X/ Z. Z. D., nar. 10.03.1977, bytom Palkovičova 1, Bratislava, X/ O. D., nar. 30.05.1953, bytom Palkovičova 1, Bratislava, X/ S. O. D., nar. 05.02.1953, bytom Palkovičova 1, Bratislava, X/ C. N. C., nar. 19.05.1990, bytom Stupavská 53, Bratislava, všetci zast. JUDr. Michaela Kajabová, advokátka, Budovateľská 2, Bratislava, o zaplatenie 55.728,80 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaných 3/, 4/ a 5/ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 26. februára 2020 č.k. 29C 49/2019-192 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti (výrok III.), ako aj v napadnutej časti trov konania (výrok IV.) **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie voči žalovanému 1/ zastavil (I. výrok). Konanie v časti zaplatenia sumy 37.683 Eur spolu s príslušenstvom zastavil (II. výrok). Žalovaným 3/, 4/, 5/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 18.045,80 Eur, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (III. výrok) a žalovaným 3/, 4/, 5/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 35,24% (IV. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 05.08.2019 bol Okresnému súdu Bratislava II postúpený spis z Okresného súdu Banská Bystrica s poukazom na ustanovenie §14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 19.06.2018 domáhal proti žalovaným zaplatenia 55.728,80 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že zmluvou o pôžičke zo dňa 28.01.2013 poskytol žalovaným 1/ a 2/ pôžičku vo výške istiny 90.000 Eur s úrokom 16% ročne. Žalovaní 1/ a 2/ mu pôžičku do doby dohodnutej v zmluve, t.j. do 28.01.2014 nevrátili. Dňa 13.11.2015 žalovaní 1/ a 2/ uhradili časť 100.000 Eur z celkovej dlžnej sumy vo výške 162.028,80 Eur (ku dňu 13.11.2015), vzhľadom na čo ich dlh naďalej predstavoval sumu 62.028,80 Eur. Dňa 13.11.2015 došlo medzi žalobcom a žalovanými k podpisu dokumentu označeného ako "Uznanie dlhu, pristúpenie k dlhu a dohoda o splnení dlhu", na základe ktorého žalovaní 3/ až 5/ pristúpili k záväzku žalovaných 1/ a 2/ zo zmluvy o pôžičke zo dňa 28.01.2013. Tento záväzok žalovaní uznali a zaviazali sa, že spoločne a nerozdielne ho uhradia žalobcovi v 42 mesačných splátkach pod hrozbou straty výhody splátok. Žalovaní uhradili v období od 29.12.2015 do 01.12.2017 spolu 19 splátok v celkovej sume 6.300 Eur, neuhradili riadne a včas splátku splatnú dňa 25.12.2017, a preto s poukazom na čl. II bod 4 dokumentu zo dňa 13.11.2015 sa ich dlh stal splatným v celom rozsahu. Nakoľko od

tej doby nedošlo k úhrade žiadnej splátky, žalovaní sú v omeškaní s platením aspoň piatich splátok za sebou, žalobca má právo požadovať plnenie celého dlhu aj v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka.

3. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 25.07.2018 vzal žalobu voči žalovanej 2/ späť a súd prvej inštancie v súlade s ust. § 145 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) nerozhodoval o zastavení konania voči žalovanej 2/ a dňa 09.08.2018 vydal platobný rozkaz sp. zn. 6Up/404/2018 len voči zvyšným žalovaným. Z dôvodu, že žalovaní 1/, 3/, 4/ a 5/ proti platobnému rozkazu podali odpor, Okresný súd Banská Bystrica postupoval v zmysle ustanovení § 14 ods. 1 a 3 zákona o upomínacom konaní a spis postúpil Okresnému súdu Bratislava II. Žalovaní v odpore potvrdili, že dňa 28.01.2013 uzavrel žalobca so žalovanými 1/ a 2/ zmluvu o pôžičke, na základe ktorej im poskytol pôžičku vo výške 90.000 Eur, ktorú sa zaviazali vrátiť do 28.01.2014. Odmena za pôžičku bola dojednaná vo výške 16% ročne. Uviedli však, že v čase, kedy bola uzavretá zmluva o pôžičke, boli žalovaní v obrovskej finančnej tiesni, hrozilo, že prídu o bývanie, byt v C., kde bývali s maloletými deťmi. Uviedli tiež, že pri vybavovaní pôžičky im pomáhal pán T. U., ktorý žalovanému 1/ oznámil, že žalobca mnohým ľuďom požičiava peniaze za úroky a mohol by požičať aj jemu. S. U. zastupoval žalobcu a žalovaný 1/ spočiatku komunikoval len s ním. Žalovaní potvrdili aj to, že dňa 13.11.2015 zaplatili žalobcovi sumu 100.000 Eur, a to 90.000 Eur titulom istiny a 10.000 Eur titulom úroku. Keďže žalovaní 1/ a 2/ boli v omeškaní s vrátením pôžičky a žalobca im hrozil predajom nehnuteľnosti, ktorá bola založená v jeho prospech na zabezpečenie pohľadávky a žalovaný 1/ nevedel získať finančné prostriedky inak, ako cez predaj založenej nehnuteľnosti, ktorá bola vo vlastníctve žalovaného 3/ až 5/, žalobca súhlasil s predajom tejto nehnuteľnosti žalovanej 5/ len za podmienky, že žalovaní 1/, 3/, 4/ a 5/ podpíšu Uznanie dlhu, pristúpenie k dlhu a dohodu o splnení dlhu. Žalovaní 3/ až 5/ pristúpili k dlhu a dlh uznali vo výške 162.028,80 Eur, a to z titulu dlžnej istiny vo výške 90.000 Eur a dlžných úrokov vo výške 72.028,80 Eur. Takýto dlh však v skutočnosti neexistoval. Dňa 13.11.2015 mal žalobca zo strany žalovaného 1/ zaplatený dojednaný úrok vo výške 14.000 Eur, zaplatenú istinu vo výške 90.000 Eur a 10.000 Eur. Žiadne dlžné úroky vo výške 72.028,80 Eur ku dňu podpisu uznania dlhu v skutočnosti neexistovali. Žalovaní túto listinu podpísali zo zúfalstva, nie je im však vôbec zrejmé ako žalobca dospel k takémuto výpočtu dlžných úrokov. Napriek tomu žalovaní žalobcovi zaplatili sumu 6.300 Eur, spolu teda zaplatili 120.700 Eur. Podľa žalovaných sporná zostáva výška uplatneného "dlžného úroku", na ktorý odkazuje Uznanie dlhu. Dlžný úrok má vychádzať zo zmluvy o pôžičke. Zmluva o pôžičke však obsahuje len jediný odkaz na úrok vo výške 16% ročne za požičanie peňažnej sumy (čl. I bod 3 zmluvy). Navyše žalovaný 1/ dojednaný úrok vo výške 14.400 Eur, čo je 16% z požičanej sumy 90.000 Eur uhradil. Je potom nulitný akt uznania dlhu "dlžného úroku" v sume 72.028,80 Eur, keď takýto zo zmluvy o pôžičke nevyplýval a neexistoval.

4. Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol, že ku dňu splatnosti pôžičky - 28.01.2014, bola výška dohodnutých úrokov (16% ročne) z dlžnej istiny v sume 14.478,80 Eur. V dňoch 04.02.2014 a 07.02.2014 žalovaní 1/ a 2/ uhradili spolu 14.400 Eur na dlžné úroky. Nezaplatili však ani časť istiny a dokonca uhradená suma 14.400 Eur nepokryla celkom ani úroky k 28.01.2014, zostávalo ešte uhradiť 78,80 Eur. Dlžnú istinu vrátili až dňa 13.11.2015. K tomuto dňu sa dlžná istina ďalej úročila (16% ročne) a úroky z dlžnej istiny za obdobie od 29.01.2014 do 13.11.2015 predstavovali sumu 25.801 Eur. Dlžné úroky tak ku dňu úhrady istiny predstavovali sumu 25.879,80 Eur (25.801 + 78,80). Z tejto sumy treba odrátať sumu 10.000 Eur uhradenú dňa 13.10.2015 spolu s istinou. To znamená, že k 13.11.2015 žalovaní z titulu úrokov stále dlhovali sumu 15.879,80 Eur. Okrem toho žalobca uviedol, že mal nárok aj na úroky z omeškania, a to 5,25 % ročne zo sumy 90.000 od 29.01.2014 do 13.11.2015, čo predstavuje ďalších 8.466 Eur. Celkom teda na úrokoch a úrokoch z omeškania žalovaní dlhovali sumu 34.345,80 Eur. Z tejto sumy uhradili 10.000 Eur dňa 13.11.2015 a potom v splátkach ďalších 6.300 Eur. Dlž žalovaných z titulu úrokov a úrokov z omeškania predstavuje stále sumu 18.045,80 Eur. Do sumy 162.028,80 Eur, uvedenej v uznaní dlhu, bola okrem dlžných úrokov a úrokov z omeškania v sume 34.345,80 Eur zahrnutá aj časť zmluvnej pokuty dojednanej v čl. II bod 5 zmluvy o pôžičke. Hoci žalovaní uznali aj tento záväzok, na vymožení tejto sumy žalobca netrval. Trval však na zaplatení sumy 18.045,80 Eur, ktorú žalovaní uznali, v ostatnom rozsahu žalobu vzal späť.

5. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie na základe listinných dôkazov, a to najmä Zmluvou o pôžičke, Uznáním dlhu, pristúpením k dlhu a dohodou o splnení dlhu a ďalšími listinnými dôkazmi založenými v spise. Na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalobca so žalovaným 1/ a pôvodnou žalovanou 2/ uzatvoril dňa 28.01.2013 Zmluvu o pôžičke, na základe ktorej sa zaviazal poskytnúť žalovaným 1/ a 2/ pôžičku vo výške 90.000 Eur. Zmluvné strany sa dohodli na vrátení pôžičky dňa 28.01.2014. Za požičanie peňažnej sumy si strany dohodli úrok vo výške 16% ročne. Pre prípad omeškania dlžníka bola dohodnutá

zmluvná pokuta vo výške 0,2% z dlžnej sumy za každý aj začatý deň omeškania. Právo veriteľa na vrátenie finančných prostriedkov bola zabezpečené zriadením záložného práva na nehnuteľnosť, a to byt č. XXX na S. V. Č..X N. C.. Z listiny označenej ako "Uznanie dlhu, pristúpenie k dlhu a dohoda o splnení dlhu" vyplýva, že pôvodní dlžníci (žalovaní 1/ a 2/) svoj dlh zo zmluvy o pôžičke nesplnili riadne a včas, dlh pôvodných dlžníkov voči veriteľovi tak z titulu zmluvy o pôžičke ku dňu 13.11.2015 predstavoval sumu celkom 162.028,80 Eur, ktorá pozostávala z dlžnej istiny vo výške 90.000 Eur a z dlžných úrokov vo výške 72.028,80 Eur. Z čl. II uznania dlhu je zrejmé, že veriteľ a noví dlžníci (žalovaní 3/ - 5/) sa dohodli, že noví dlžníci pristupujú k dlhu pôvodných dlžníkov zo zmluvy o pôžičke, splnia za pôvodných dlžníkov dlh zo zmluvy o pôžičke, čím sa stávajú dlžníkmi veriteľa popri pôvodných dlžníkoch. Z čl. II ods. 2 uznania dlhu vyplýva, že dlžníci podpisom tejto dohody uznávajú svoj dlh voči veriteľovi vymedzený v čl. I uznania dlhu čo do výšky a čo do právneho dôvodu. Predmetná listina ďalej obsahuje dohodu o splácaní dlhu v splátkach vo výške 300 Eur mesačne v počte 42 splátok, pričom splátky musia byť uhradené veriteľovi do 25. dňa v mesiaci. V prípade, že sa dlžníci dostanú do omeškania hoci aj s časťou niektorej zo splátok, veriteľ môže od dlžníkov žiadať zaplatenie celého neuhradeného dlhu. Listina bola podpísaná žalobcom, žalovaným 1/ rade a žalovanými 3/, 4/ a 5/ dňa 13.11.2015.

6. Po právnej stránke súd prvej inštancie vec posúdil podľa ustanovení § 533, § 558, § 658 ods. 1, § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 11 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len "ZoUK"), § 145 ods. 2 CSP.

7. Konštatoval, že ešte pred vydaním platobného rozkazu žalobca vzal žalobu voči pôvodnej žalovanej 2/ späť, a preto Okresný súd Banská Bystrica v súlade s ustanovením § 145 ods. 3 CSP v konaní s pôvodnou žalovanou 2/ nepokračoval, platobný rozkaz vydal len vo vzťahu k žalovaným 1/, 3/, 4. a 5/. Na pojednávaní dňa 26.02.2020 žalobca vzal žalobu späť aj voči žalovanému 1/, na základe čoho konanie voči nemu zastavil. Vo vyjadrení k odporu žalobca trval na zaplatení sumy 18.045,80 Eur, vo zvyšnej časti vzal žalobu späť, preto konanie v časti zaplatenia sumy 37.683 Eur spolu s príslušenstvom zastavil. Predmetom konania tak zostala len suma 18.045,80 Eur. Po vyhodnotení vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba je v tejto, zvyšnej časti dôvodná, a preto jej vyhovel. V konaní nebolo podľa súdu prvej inštancie sporným uzatvorenie zmluvy o pôžičke, poskytnutie samotnej pôžičky, uznanie dlhu, pristúpenie k dlhu žalovanými 3/ - 5/, ani vykonanie jednotlivých úhrad dlžnej sumy. Sporným zostala len výška uplatneného dlžného úroku, na ktorý odkazuje sporovými stranami podpísaná listina Uznanie dlhu, pristúpenie k dlhu a dohoda o splnení dlhu a tiež otázka súbehu dohodnutých úrokov a úrokov z omeškania po splatnosti dlhu. Z Uznania dlhu, pristúpenia k dlhu a dohody o splnení dlhu mal za zrejmé, že žalovaní 3/ - 5/ pristúpili k záväzku žalovaného 1/ a pôvodne žalovanej 2/ voči žalobcovi a stali sa tak dlžníkmi popri pôvodných dlžníkoch. V rovnakej listine dlžníci, pôvodní aj noví, uznali svoj dlh voči žalobcovi vo výške 162.028,80 Eur (90.000 Eur istina, 72.028,80 Eur dlžné úroky) čo do výšky a čo do právneho dôvodu. Z citovaného ustanovenia § 558 OZ vyplýva vyvrátená domnienka, že tento dlh v čase uznania trval. Žalovaní v konaní namietali, že dlh v čase uznania neexistoval vôbec, resp. že neexistoval v takej výške. Súd prvej inštancie mal za to, že uznanie dlhu má posilniť právnu istotu veriteľa. Na úspech v spore postačuje samotná existencia platne uznaného dlhu, a to až dovtedy, kým protistrana nepreukáže opak. Nestačí teda spochybnenie tohto úkonu, ale musí dôjsť k preukázaniu absencie niektorej zo všeobecných náležitostí právneho úkonu ako takého, resp. absencie niektorej z osobitných náležitostí podľa § 558 OZ. Tvrdenie žalovaných v odpore, že listinu Uznanie dlhu, pristúpenie k dlhu a dohodu o splnení dlhu dňa 13.11.2015 podpísali vo finančnej tiesni zo zúfalstva, nakoľko žalobca im hrozil predajom založenej nehnuteľnosti, nebolo ničím preukázané. Uznanie dlhu, pristúpenie k dlhu a dohoda o splnení dlhu obsahuje všetky náležitosti právneho úkonu podľa § 34 OZ, a preto skonštatoval, že žalovaní v tomto smere neunesli dôkazné bremeno a považoval uznanie dlhu za platné. Uviedol, že v čl. I uznania dlhu je dlžná suma 162.028,80 Eur špecifikovaná a je uvedený právny dôvod vzniku záväzku pôvodných dlžníkov (Zmluva o pôžičke zo dňa 28.01.2013) ako aj skutočnosť, že pôvodní dlžníci svoj dlh voči veriteľovi nesplnili riadne a včas. Noví dlžníci pristúpili k dlhu pôvodných dlžníkov a tento uznali čo do výšky a čo do právneho dôvodu. Listina bola dňa 13.11.2015 podpísaná žalobcom (veriteľom) a žalovanými 1/, 3/, 4/ a 5/. Vychádzal z toho, že medzi sporovými stranami nebola sporným výška už splneného dlhu zo strany žalovaných, čo vyplýva z odporu ako aj vyjadrenia žalobcu k odporu, kde žalobca potvrdil prijatie všetkých platieb od žalovaných. Z podrobného rozpisu jednotlivých položiek mal za zrejmé aj to, ako boli jednotlivé platby prijaté od žalovaných započítané, že z vyjadrenia k odporu vyplýva, že časť žalobou uplatnenej sumy, predstavuje zmluvnú pokutu vypočítanú podľa ustanovenia čl. II bod 5 zmluvy o pôžičke. Z uznania dlhu však takáto položka nevyplýva, v čl. I ods. 3 je suma 72.028,80 Eur špecifikovaná (len) ako dlžné úroky

(nie zmluvná pokuta). Z vyjadrenia k žalobe je zrejmé, že dlžné úroky a úroky z omeškania boli ku dňu podania žaloby vo výške 18.045,80 Eur, vo zvyšnej časti žalobca vzal žalobu späť, a preto sa nárokom zo zmluvnej pokuty nezaoberal. Poukázal však na to, že žalobca si podanou žalobou uplatnil nárok v menšom rozsahu ako bol žalovanými uznaný, a zároveň v časti 18.045,80 Eur ide o dlžné úroky.

8. K námietke žalovaných ohľadom neexistencie dlhu, resp. nie v uplatnenej výške, v čase jeho uznania, súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že aj z cit. ust. § 121 ods. 3 OZ vyplýva, že príslušenstvom pohľadávky sú aj úroky a úroky z omeškania, z ust. § 658 ods. 1 OZ vyplýva možnosť zmluvných strán pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Dohodnutý úrok sa teda považuje za odplatu za používanie peňažnej čiastky dlžníkom, za kompenzáciu veriteľovej nemožnosti nakladať určitý čas s peňažnou sumou. Úrok z omeškania je sankciou pre dlžníka, ktorý svoj dlh nesplní včas. Uviedol, že zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva nemožnosť súbežného uplatnenia oboch inštitútov, oba druhy úrokov preto môžu existovať popri sebe. Medzi stranami sporu nebolo sporným, že pôvodní dlžníci nesplnili svoj dlh voči veriteľovi včas. Podľa zmluvy o pôžičke dlh bol splatný dňa 28.01.2014. Z uznania dlhu, ako aj z vyjadrení sporových strán mal za zrejmé, že istina vo výške bola uhradená až dňa 13.11.2015, a preto až do tohto dátumu mal žalobca ako veriteľ nárok aj na dohodnutý úrok vo výške 16 % ročne. Nakoľko žalovaní sa 29.01.2014 dostali do omeškania s vrátením dlhu, žalobcovi vznikol aj nárok na úrok z omeškania. V akej výške bol vypočítaný úrok za jednotlivé obdobia, ako aj úrok z omeškania, vyplýva z vyjadrenia k odporu a samotnú výšku dohodnutého úroku vo výške 16 % ročne žalovaní nenamietali. Ku dňu 28.01.2014, kedy bola pôžička splatná, bola výška úroku 14.478,80 Eur, za obdobie od 29.01.2014 do 13.11.2015 dohodnutý úrok predstavoval sumu 25.801 Eur, spolu teda 40.279,80 Eur. Na úroky žalobca započítal platby žalovaných vo výške 14.400 Eur, 10.000 Eur a tiež 6.300 Eur, dlžná suma na úrokoch tak bola vo výške 9.579,80 Eur. Úrok z omeškania si žalobca uplatňoval vo výške 5,25 % ročne zo sumy 90.000 Eur od 29.01.2014 do 13.11.2015, čo predstavuje 8.466 Eur. Spolu teda dlh žalovaných na úrokoch a úrokoch z omeškania žalobca vyčíslil na sumu 18.045,80 Eur, čo je suma, ktorá je predmetom tohto konania. Preto nárok žalobcu v tejto časti považoval súd prvej inštancie za dôvodný. Uviedol, že rozhodnutia krajských súdov, na ktoré poukazujú žalovaní, a to rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/400/2014 a Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9Co/4/2017 sa týkajú súbežného uplatnenia úroku a úroku z omeškania v spotrebiteľských úveroch, a to po tom, čo bol úver zosplatený, čo však nie je totožná situácia ako v prejednávanom spore.

9. Nevykonanie žalovanými navrhovaných dôkazov, a to dopyt na ČSOB a výsluch svedka T. U., odôvodnil súd prvej inštancie tým, že skutočnosť, pre ktoré ich žalovaní navrhli, v konaní neboli spornými, preto ich vykonanie by bolo nehospodárne, nadbytočné.

10. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 2 a § 256 ods. 1 CSP s odôvodnením, že predmetom konania bola suma 55.728,80 Eur, pričom konanie bolo zastavené v časti o zaplatenie 37.683 Eur (67,62%). Zastavenie konania procesne zavinil žalobca, keď vzal žalobu v tejto časti späť bez uvedenia dôvodu, čo možno pričítať k úspechu žalovaných, v časti o zaplatenie 18.045,80 Eur (32,38%) bol úspešný žalobca. Celkovo teda boli úspešnejší žalovaní 3/, 4/ a 5/, preto im priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 35,24% (67,62 - 32,38) s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

11. Proti tomuto rozsudku v časti výroku III. a IV. podali prostredníctvom svojej právnej zástupkyne odvolanie žalovaní 3/, 4/ a 5/ z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, nakoľko súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, § 365 ods. 1 písm. h) CSP, keď rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

K odôvodneniu rozsudku súdom prvej inštancie v bode 18. rozsudku, že mal za preukázané, že došlo zo strany žalovaných 3/ - 5/ k platnému podpisu Uznania dlhu, kde žalovaní 3/ - 5/ uznali voči žalobcovi dlžnú čiastku vo výške 162.028.80 Eur, ktorá mala pozostávať zo sumy 90.000 Eur istiny a sumy 72.028.80 Eur dlžné úroky, poukázali na inštitút uznania dlhu. Uviedli, že Uznanie dlhu je potrebné chápať ako zabezpečovací inštitút v tom zmysle, že zlepšuje len procesné postavenie veriteľa, v tomto prípade žalobcu tým, že mu uľahčuje vymôcť splnenie svojej pohľadávky. Existencia záväzku sa v čase uznania dlhu predpokladá, a teda dôkazné bremeno o jej neexistencii sa presúva na dlžníka - žalovaných. Nie je však možné automaticky dospieť k záveru, že pri existencii Uznania dlhu je bez akejkoľvek pochybnosti preukázané, že dlh existoval v čase jeho uznania, je to len predpoklad. Uznanie dlhu znamená len

presunutie dôkazného bremena na stranu žalovaného dlžníka. Mali za to, že v tomto smere produkovali dôkaz, že dlh neexistoval, tak ako bol uvedený v Uznaní dlhu popísanej sume 162.028,80 Eur, ktorá podľa čl. 1 ods. 3 Uznania dlhu mala byť suma 162.028,80 Eur zložená zo sumy istiny vo výške 90.000 Eur a sumy dlžných úrokov vo výške 72.028,80 Eur. Konštatovali, že nikdy nespochybňovali existenciu dlhu vo výške 90.000 Eur, ktorú čiastku si skutočne žalovaný 1/ aj požičal od žalobcu dňa 28.01.2013 a mal vrátiť dňa 28.01.2014, pričom požičanú čiastku vo výške 90.000 Eur vrátili až dňa 13.11.2015. Žalovaní však spochybňovali existenciu úroku z omeškania vo výške 72.028,80 Eur. Je pravdou, že v Uznaní dlhu uznali aj čiastku vo výške 72.028,80 Eur z titulu úrokov z omeškania, ale preukázali súdu listinným dôkazom Zmluvou o pôžičke zo dňa 28.01.2013, že takýto dlh titulom úrokov z omeškania vo výške 72.028,80 Eur neexistoval ani dňa 13.11.2015 v čase podpisu Uznania dlhu a ani v čase podanej žaloby. Doslova v čl. I ods. 3 Uznania dlhu je uvedené, že „Dlh pôvodných dlžníkov voči veriteľovi tak z titulu zmluvy o pôžičke ku dňu podpisu tejto dohody predstavuje sumu celkom 162.028,80 Eur, ktorá sa skladá zo sumy dlžnej istiny v sume 90.000 Eur a z dlžných úrokov v sume 72.028,80 Eur. Na strane druhej Zmluva o pôžičke peňazí však obsahuje len jediný odkaz na úrok vo výške 16 % ročne za požičanie peňažnej sumy (čl. I. bod 3. Zmluvy o pôžičke peňazí). Žiadny iný úrok Zmluva o pôžičke neupravuje. Navyše žalovaný 1/ dojednaný úrok vo výške 14.400 Eur, čo je 16 % p.a. z požičanej sumy 90.000 Eur už uhradil na účet ČSOB, a.s., v zmysle pokynu žalobcu v čase od 01- 03/2014. Je potom podľa žalovaných nulitný akt uznania dlhu „dlžného úroku“ v sume 72.028,80 Eur, keď takýto „dlžný úrok“ zo Zmluvy o pôžičke vôbec nevyplyval a ani neexistoval. Touto argumentáciou sa však súd prvej inštancie nezaoberal, ale len jednoducho skonštatoval, že žalovaní neunesli dôkazné bremeno a pokladal uznanie dlhu za platné. V tejto časti sa domnievali, že súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru, keď vyhodnotil, že žalovaní nezvládli dôkazné bremeno a vychádzal tak z Uznania dlhu. Pritom bolo jednoznačne preukázané listinným dôkazom Uznanie dlhu, že nekorešponduje s obsahom Zmluvy o pôžičke peňazí, na ktorú sa pri vyčíslení výšky dlhu 162.028,80 Eur spolu s jeho špecifikáciou zloženia (istina + úrok z omeškania) odvoláva. Uznanie dlhu bolo pritom podpísané dňa 13.11.2015 a k tomuto dňu už mal žalobca vrátený celý dojednaný úrok z pôžičky v sume 14.400 Eur (01-03/2014), čiastku vo výške 90.000 Eur (istina zaplatená dňa 13.11.2015) a čiastku vo výške 10.000 Eur (úrok z omeškania zaplatený dňa 13.11.2015).

Nestotožnili sa s odôvodnením súdu prvej inštancie ohľadom súbehu dojednaného úroku a úroku z omeškania (bod 20. odôvodnenia) a s jeho záverom, že môže existovať súbeh týchto nárokov a že rozhodnutia krajských súdov, na ktoré poukazovali, považoval za inú situáciu, kde išlo o spotrebiteľské úvery a vylúčenie súbehu uplatnenia úroku a úroku z omeškania po zosplatnení úveru. Naopak mali za to, že v citovaných rozhodnutiach krajských súdov išlo o totožnú situáciu, keď zhodne Krajský súd v Trnave vo svojom rozsudku zo dňa 29.07.2015 sp.zn. 25Co/400/2014 a Krajský súd v Prešove vo svojom rozsudku zo dňa 16.02.2017 sp.zn. 19Co/4/2017, ktorého názor zodpovedá stanovisku NS SR v rozsudku sp.zn. 4Obo/143/98, v zhode s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 08.11.2017 č.k. 15Co/296/2016, vylúčili možnosť súbehu dojednaného úroku a úroku z omeškania. Principiálne išlo o modelovo rovnakú situáciu ako v tomto prejednávanom spore. V napadnutom rozsudku v bode 20. odôvodnenia súd prvej inštancie podľa žalovaných nevysvetlil svoju právnu úvahu, prečo nepovažoval situácie popísané v citovaných rozsudkoch za modelovo zhodné s týmto sporom. Vo všetkých prípadoch išlo o vyriešenie možnosti existencie súbehu nárokov na dojednaný úrok a úrok z omeškania po zosplatnení. Je evidentné, že žalobca svoju pohľadávku zosplatnil dňa 29.01.2014 a uplatňoval si súbeh dojednaného úroku a úroku z omeškania. Uviedli, že podľa rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 08.11.2017 č.k. 15Co/296/2016 „Ide o situáciu, kedy dohodnuté, zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov (bežné úroky) patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok) a do splatnosti je dlžník v omeškani a je povinný platiť úroky z omeškania. Zosplatnenie úveru je okamih, kedy veriteľ stráca právo na „úroky“ a vzniká mu nárok na „úroky z omeškania S názorom žalobcu vysloveným v jeho odvolaní, že zosplatnenie úveru nie je okamih, kedy veriteľ stráca právo na úroky (t.j. riadny úrok) sa odvolací súd nestotožňuje....“

Žalovaní konštatovali, že počnúc od 29.01.2014 žalovaný 1/ si už neoprávnene u seba držal peňažné prostriedky vo výške 90.000 Eur (požičaná istina, ktorú nevrátil do 28.01.2014, kedy skončila doba pôžičky). S protiprávnym stavom sa spájajú výhradne len sankcie, ale s protiprávnym stavom sa nemôžu spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok Zmluvy o pôžičke peňazí (viď aj citovaný rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 08.11.2017, č.k. 15Co/296/2016). Zo zmluvy o pôžičke mali za zrejmé, že úverové obdobie bolo v súlade s čl. I bodom 2. dojednané od 28.01.2013 - 28.01.2014. Z čl. I bodu 3 Zmluvy o pôžičke bolo

zrejme, že zmluvný úrok bol dojednaný vo výške 16% p.a.. V nadväznosti na čl. I bod 2 a bod 3. sa teda zmluvný úrok týkal len obdobia od 28.01.2013 do 28.01.2014, čo bola suma 14.400 Eur. Mali za to, že bol vylúčený súbeh dojednaného úroku a úroku z omeškania. Žalovaní takto mali zaplatiť istinu vo výške 90.000 Eur + dojednaný úrok 14.400 Eur za obdobie od 28.01.2013 do 28.01.2014 + 5,25 % p.a. úrok z omeškania vo výške 8.453,22 Eur za obdobie od 29.01.2014 - 13.11.2015. Spolu tak mali žalovaní zaplatiť žalobcovi sumu 112.453,22 Eur. Namiesto toho žalovaní zaplatili žalobcovi 14.400 Eur (dohodnutý úrok zaplatený 01 - 03/2014) + 90.000 Eur (istina zaplatená dňa 13.11.2015) + 10.000 Eur (úrok z omeškania zaplatený 13.11.2015) + 6.300 Eur (úrok z omeškania zaplatený). Spolu tak žalovaní zaplatili žalobcovi celkovo čiastku vo výške 120.700 Eur.

Žalovaní tiež vytýkali súdu prvej inštancie, že nevyhodnocoval ich námietku, že pri Zmluve o pôžičke sa jednalo o spotrebiteľskú zmluvu, čo bolo zjavné zo štruktúry zmluvy, ktorá obsahovala v čl. IV celý rad cenníkových položiek nazvaných ako Sadzobník poplatkov, ktoré žalovaný 1/ aj musel uhradiť. Mali za to, že napriek tomu, že žalobca ako tvrdil na súde, nemal podnikateľskú činnosť v poskytovaní pôžičiek, pôžičky bežne poskytoval, profitoval z úrokov, čo jednak vyplývalo z predloženej Zmluvy o pôžičky (Sadzobník poplatkov, zmluvné úroky) a jednak by to vyplynulo aj z navrhovanej výpovede svedka T. U., ktorý dojednával ako finančný maklér pôžičku. Súd ani nevyhodnotil námietku neprimeranosti dojednaného úroku vo výške 16 % ročne ako úrok dojednaný v rozpore s dobrými mravmi, keďže jeho výška niekoľkonásobne prevyšovala úroky z úveru poskytovaného fyzickým osobám na bývanie.

K odôvodneniu ohľadom výšky úroku ku dňu 28.01.2014. že bola pôžička splatná bola výška úroku 14.478.80 Eur, 16% zo sumy 90.000 Eur za 365 dní (28.01.2013 - 28.01.2014), žalovaní uviedli, že predstavuje čiastku 14.400 Eur a nie 14.478.80 Eur. Rovnako 16% zo sumy 90.000 Eur za obdobie od 29.01.2014 do 13.11.2015 predstavuje sumu 25.046,60 Eur a nie 25.801 Eur. Úrok z omeškania vo výške 5,25% p.a. zo sumy 90.000 Eur od 29.01.2014 do 13.11.2015 predstavuje sumu 8.453,20 Eur a nie 8.466 Eur. Súd teda aj nesprávne matematicky počítal.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti žalovaní navrhli, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 26.02.2020, č.k. 29C/49/2019, v časti výroku III. zmenil tak, že žalobu zamietla a v časti výroku IV. priznal žalovaným 3/, 4/, 5/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

12. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaných, podanom prostredníctvom svojho právneho zástupcu, súhlasil s argumentom žalovaných, že ich zaťažovalo dôkazné bremeno neexistencie zväzku obsiahnutého v uznaní dlhu zo dňa 13.11.2015. Avšak nesúhlasil, že by preukázali neexistenciu tohto záväzku, čo ani nemohli, nakoľko sám preukázal, že minimálne časť záväzku uznaného dňa 13.11.2015, dodnes existuje. Nemal za zrejme, že ak skutočne neexistoval dlh žalovaných, prečo podpisovali uznanie dlhu dňa 13.11.2015. V priebehu konania na súde prvej inštancie sa nepreukázala žiadna skutočnosť nasvedčujúca tomu, že by žalovaní nepodpisovali dokument uznania dlhu dobrovoľne. Vzhľadom na uvedené argumenty neexistencie dlhu sa mu javil ako účelový. Dlh žalovaných voči žalobcovi v tom čase existoval a čiastočne existuje do dnes. Je pravdou, že ešte pred uznaním dlhu, avšak už po splatnosti pôžičky, žalovaní mu uhradili celkom 14.400 Eur. Táto suma bola zohľadnená pri uznaní dlhu, avšak nepostačovala ani na úhradu celého, v tom čase existujúceho dohodnutého úroku z pôžičky. Dlžná suma pôžičky nebola vrátená žalovanými včas, teda naďalej sa úročila. Od 29.01.2014 navyše k dohodnutým úrokom sa pridružili aj úroky z omeškania v zákonom stanovenej výške. V zmluve o pôžičke zo dňa 28.01.2013 bola dohodnutá aj zmluvná pokuta pre prípad neplnenia včas. Táto pokuta tiež bola zahrnutá do sumy uznanej žalovanými dňa 13.11.2015, v priebehu konania však žalobca upustil od jej uplatňovania. Bezprostredne po podpise uznania dlhu zo dňa 13.11.2015 došlo k úhrade sumy 100.000 Eur zo strany žalovaných, ktorá suma bola započítaná v časti 90.000 Eur na dlžnú istinu, v časti 10.000 Eur na dlžné príslušenstvo. Týmto plnením však stále nedošlo k splneniu celkového príslušenstva pohľadávky žalobcu, ktorú žalovaní uznali dňa 13.11.2015. Žalovaní v priebehu konania na súde prvej inštancie podľa žalobcu nepreukázali, že by mu po 13.11.2015 poskytli také plnenie, ktoré by malo za následok zánik tohto záväzku v plnom rozsahu. Naopak z listiny uznania dlhu zo dňa 13.11.2015 jednoznačne vyplýva, že žalovanými uznaná suma je z akého právneho dôvodu (zmluva o pôžičke s príslušenstvom) a v akej výške (v čase uznania 162.028,80 Eur). Mal za to, že v otázke existencie záväzku žalovaných teda súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav na základe vykonaného dokazovania, následne správne právne posúdil vec a rozhodol. Čo sa týka žalovanými vytknutého súbehu uplatňovania úrokov a úrokov z omeškania, uviedol, že v konaní pred súdom prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp.zn. 17Co/432/2015,

ktoré súbežné uplatňovanie úrokov a úrokov z omeškania umožňuje aj v občianskoprávných vzťahoch. Zmluvné úroky predstavujú odmenu veriteľa za to, že dlžník používa jeho peniaze, teda má na tieto nárok až dovtedy, kým dlžník peniaze veriteľovi nevráti. Ak je dlžník v omeškani s vrátením dlhu, tak by mal platiť aj úroky z omeškania, ktoré zas predstavujú zákonnú sankciu za neplnenie povinností dlžníka včas. Výklad vylučujúci súbeh úrokov a úrokov z omeškania by v konkrétnom prípade znamenal, že paradoxne žalovaní sa dostanú do výhodnejšej pozície tým, že sú v omeškani s vrátením pôžičky, nakoľko zákonom stanovené úroky z omeškania predstavujú len zlomok zmluvne dohodnutých úrokov. Takýto výklad by nemal opodstatnenie ani z morálneho hľadiska. Nabádal by žalovaných k neplneniu dlhu (napr. ak by dojednali hneď na začiatku dvojročnú splatnosť pôžičky pri úroku 16% ročne, tak by sa dostali do nevýhodnejšej pozície, ako keby sami sa rozhodli, že splatnú pôžičku po roku nevrátia a budú platiť iba nižšie úroky z omeškania). Súd prvej inštancie preto aj v tomto prípade správne posúdil jeho nároky.

Čo sa týka námietky zo strany žalovaných, že zmluva o pôžičke zo dňa 28.01.2013 bola spotrebiteľskou zmluvou vzhľadom na jej štruktúru, uviedol, že svoj nárok uplatnený v tomto konaní založil na uznaní dlhu zo dňa 13.11.2015. Toto uznanie dlhu nebolo zo strany žalovaných hodnoverným spôsobom vyvrátené, nebolo preukázané, že by nedlhovali peniaze žalobcovi, preto zaoberať sa samotnou zmluvou o pôžičke, ktorá uznaniu predchádzala, nie je opodstatnené. Aj keby zmluva o pôžičke, alebo jej časť v podobe, v akej bola podpísaná by bola neplatná z hocijakého dôvodu, je nepochybné, že žalovaní dostali pôžičku 90.000 Eur od žalobcu (nikdy túto skutočnosť nespochybnili) a tiež sú jednoznačné podmienky, za ktorých ich dostali (splatnosť, úroky neboli spochybnené). Samotná štruktúra zmluvy pritom nie je podstatná z hľadiska posúdenia, či ide o spotrebiteľskú vec (aj § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka hovorí, že nie je dôležitá právna forma). Rozhodujúci je charakter subjektov zmluvného vzťahu. V tomto ohľade vzťah medzi žalobcom a žalovanými s určitosťou nie je spotrebiteľský, nakoľko žalobca nie je, a ani nikdy nebol dodávateľom podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Konštatoval tiež, že podľa štatistiky Národnej banky Slovenska dostupnej na webstránke www.nbs.sk pri spotrebiteľských úveroch poskytnutých v decembri 2012 (teda pred uzatvorením zmluvy o pôžičke dňa 28.01.2013) bola výška ročnej percentuálnej miery nákladov 16,01%. Tým pádom najvyššia prípustná výška odplaty za pôžičku podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. bola až dvojnásobok, čiže 32,02 %. To znamená, že zmluvný úrok 16% požadovaný žalobcom ako odplata za poskytnutie pôžičky bol plne v súlade so zákonom, a to aj v prípade, že by vzťah medzi žalobcom a žalovanými teoreticky bol považovaný za spotrebiteľský (čo však odmieta). Bol toho názoru, že súd prvej inštancie správne posúdil vzťah medzi žalobcom a žalovanými ako nespotebiteľský. Podľa názoru žalobcu aj výška uplatneného úroku bola vypočítaná dobre, a to aj po opätovnom prepočítaní v nadväznosti na námietku žalovanými uvedenú v bode IV. odvolania. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a žalobcovi priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

13. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) a vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, ktorý nepovažoval za potrebné doplniť ani zopakovať, prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a vo veci rozhodol postupom podľa § 378 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP, keď dospel k záveru, že odvolanie žalovaných 3/, 4/ a 5/ nie je dôvodné.

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP).

16. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, výsledky ktorého aj náležite vyhodnotil, na ich základe dospel k správne právnemu záveru a svoje rozhodnutie aj náležite po právnej i skutkovej stránke odôvodnil a s odôvodnením jeho rozhodnutia sa i odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP). Preto sa odvolací súd obmedzil len na následné skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na odvolacie dôvody žalovanej.

17. Uznanie dlhu je zabezpečovacím právnym inštitútom, nakoľko následkom platného uznania dlhu zo strany dlžníka je založenie vyvrátiteľnej právnej domnienky existencie dlhu v dobe uznania dlhu. V prvom rade je teda zmyslom uznania dlhu zjednodušenie dôkaznej situácie veriteľa v prípadnom súdnom spore voči dlžníkovi. Veriteľ totižto nemusí v konaní pred súdom preukazovať existenciu, výšku a dôvodnosť svojho nároku prostredníctvom iných dôkazných prostriedkov, ktorých kvalitu môže dlžník spochybňovať, ale stačí mu v súdnom konaní predložiť uznanie dlhu zo strany dlžníka a dôkazné bremeno ohľadne neexistencie dlhu sa prenáša na dlžníka. Ak teda dlžník v konaní nepreukáže, že v čase uznania dlhu dlh neexistoval, tak samotné uznanie dlhu zo strany dlžníka je dostatočným dôvodom na to, aby na základe tohto prehlásenia dlžníka súd bez ďalšieho priznal žalovaný nárok veriteľovi.

18. Uznanie dlhu upravuje § 558 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

19. Musí byť realizované v písomnej forme a vyžaduje sa tiež bližšia špecifikácia dlhu v podobe určenia jeho dôvodu a presnej výšky. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia je možné uznať aj premlčaný dlh, vyžaduje sa však vedomosť dlžníka o tomto premlčaní. Samotné uznanie dlhu a vedomosť dlžníka o jeho premlčaní, má mať priamu textovú súvislosť v listine o uznaní dlhu, aby nemohli vzniknúť žiadne pochybnosti o tejto vedomosti. Dôležitým následkom právneho úkonu uznania dlhu je, že odo dňa kedy došlo k uznaniu dlhu, začína plynúť nová premlčacia doba. Uznanie dlhu tak prináša veriteľovi výhodu v podobe predĺženia obdobia, v ktorom sa môže domáhať vymoženía svojej pohľadávky, a to až na dobu 10 rokov. Uznanie dlhu zároveň zakladá vyvrátiteľnú právnu domnienku, a to, že v čase uznania dlhu tento dlh existoval. Veriteľ preto nemusí dokazovať existenciu dlhu, pokiaľ má k dispozícii uznanie dlhu dlžníkom.

20. Podľa § 533 OZ kto bez písomne s veriteľom, že splní za dlžníka jeho peňažný záväzok, stáva sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi a obaja dlžníci sú zaviazaní spoločne a nerozdielne.

21. Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky (§ 658 ods. 1 OZ).

Podľa § 121 ods. 3 OZ, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

22. V konaní nebolo podľa súdu prvej inštancie sporným uzatvorenie zmluvy o pôžičke, poskytnutie samotnej pôžičky, uznanie dlhu, pristúpenie k dlhu žalovanými 3/ - 5/, ani vykonanie jednotlivých úhrad dlžnej sumy. Sporným zostala len výška uplatneného dlžného úroku, na ktorý odkazuje sporovými stranami podpísaná listina Uznanie dlhu, pristúpenie k dlhu a dohoda o splnení dlhu a tiež otázka súbehu dohodnutých úrokov a úrokov z omeškania po splatnosti dlhu.

23. Žalovaní v odvolaní mali za to, že v tomto smere produkovali dôkaz, že dlh neexistoval, tak ako bol uvedený v Uznaní dlhu popísanej sume 162.028,80 Eur. Konštatovali, že nikdy nespochybovali existenciu dlhu vo výške 90.000 Eur, ktorú čiastku si skutočne žalovaný 1/ aj požičal od žalobcu dňa 28.01.2013 a mal vrátiť dňa 28.01.2014, pričom požičanú čiastku vo výške 90.000 Eur vrátili až dňa 13.11.2015. Žalovaní však spochybňovali existenciu úroku z omeškania vo výške 72.028,80 Eur. Je pravdou, že v Uznaní dlhu uznali aj čiastku vo výške 72.028,80 Eur z titulu úrokov z omeškania, ale preukázali súdu listinným dôkazom Zmluvou o pôžičke zo dňa 28.01.2013, že takýto dlh titulom úrokov z omeškania vo výške 72.028,80 Eur neexistoval ani dňa 13.11.2015 v čase podpisu Uznanie dlhu a ani v čase podanej žaloby. Žalovaní poukazovali na to, že Zmluva o pôžičke peňaží však obsahuje len jediný odkaz na úrok vo výške 16 % ročne za požičanie peňažnej sumy (čl. I. bod 3. Zmluvy o pôžičke peňaží), žiadny iný úrok Zmluva o pôžičke neupravuje. Je potom podľa žalovaných nulitný akt uznania dlhu „dlžného úroku“ v sume 72.028,80 Eur, keď takýto „dlžný úrok“ zo Zmluvy o pôžičke vôbec nevyplýval a ani neexistoval. Nestotožnili sa s odôvodnením súdu prvej inštancie ohľadom súbehu dojednaného úroku a úroku z omeškania (bod 20. odôvodnenia) a s jeho záverom, že môže existovať súbeh týchto nárokov a že rozhodnutia krajských súdov, na ktoré poukazovali žalovaní, považoval za inú situáciu, kde išlo o spotrebiteľské úvery a vylúčenie súbehu uplatnenia úroku a úroku z omeškania po zosplatnení úveru. Uznanie dlhu bolo pritom podpísané dňa 13.11.2015 a k tomuto dňu už mal žalobca vrátený celý dojednaný úrok z pôžičky v sume 14.400 Eur (01-03/2014), čiastku vo výške 90.000 Eur (istina zaplatená dňa 13.11.2015) a čiastku vo výške 10.000 Eur (úrok z omeškania zaplatený dňa

13.11.2015). Podľa žalovaných ide o nulitný akt uznania dlhu „dlžného úroku“ v sume 72.028.80 Eur, keď takýto „dlžný úrok“ zo Zmluvy o pôžičke vôbec nevyplýval a ani neexistoval.

24. V prejednávanej veci bolo nepochybné, že žalobca so žalovaným 1/ a pôvodnou žalovanou 2/ uzatvoril dňa 28.01.2013 Zmluvu o pôžičke, na základe ktorej sa zaviazal poskytnúť žalovaným 1/ a 2/ pôžičku vo výške 90.000 Eur. Zmluvné strany sa dohodli na vrátení pôžičky dňa 28.01.2014. Za požičanie peňažnej sumy si strany dohodli úrok vo výške 16 % ročne. Pre prípad omeškania dlžníka bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 0,2 % z dlžnej sumy za každý aj začatý deň omeškania. Z listiny označenej ako "Uznanie dlhu, prístupenie k dlhu a dohoda o splnení dlhu" vyplýva, že pôvodní dlžníci (žalovaní 1/ a 2/) svoj dlh zo zmluvy o pôžičke nesplnili riadne a včas, dlh pôvodných dlžníkov voči veriteľovi tak z titulu zmluvy o pôžičke ku dňu 13.11.2015 predstavoval sumu celkom 162.028,80 Eur, ktorá pozostávala z dlžnej istiny vo výške 90.000 Eur a z dlžných úrokov vo výške 72.028,80 Eur. Z čl. II uznania dlhu je zrejmé, že veriteľ a noví dlžníci (žalovaní 3/ - 5/) sa dohodli, že noví dlžníci prístupujú k dlhu pôvodných dlžníkov zo zmluvy o pôžičke, splnia za pôvodných dlžníkov dlh zo zmluvy o pôžičke, čím sa stávajú dlžníkmi veriteľa popri pôvodných dlžníkoch. Z čl. II ods. 2 uznania dlhu vyplýva, že dlžníci podpisom tejto dohody uznávajú svoj dlh voči veriteľovi vymedzený v čl. I uznania dlhu čo do výšky a čo do právneho dôvodu. Predmetná listina ďalej obsahuje dohodu o splácaní dlhu v splátkach vo výške 300 Eur mesačne v počte 42 splátok, pričom splátky musia byť uhradené veriteľovi do 25. dňa v mesiaci.

Ešte pred uznaním dlhu, avšak už po splatnosti pôžičky, došlo k úhrade sumy 14.400 Eur, ktorá suma bola zohľadnená pri uznaní dlhu, avšak nepostačovala ani na úhradu celého, v tom čase existujúceho dohodnutého úroku z pôžičky. Dlžná suma pôžičky nebola vrátená žalovanými včas, teda naďalej sa uročila. Žalovaní v konaní nepreukázali, že by v čase uznania dlhu pohľadávka žalobcu neexistovala. Naopak z listiny uznania dlhu zo dňa 13.11.2015 jednoznačne vyplýva, že žalovanými uznaná suma je z akého právneho dôvodu (zmluva o pôžičke s príslušenstvom) a v akej výške (v čase uznania 162.028,80 Eur).

25. Čo sa týka žalovanými vytknutého súbehu uplatňovania úrokov a úrokov z omeškania, táto ich námietka nie je dôvodná. Záväzkový právny vzťah je právny vzťah, z ktorého vznikajú vzájomné práva a povinnosti dlžníkovi a veriteľovi. Veriteľovi vzniká predovšetkým právo na plnenie od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. So záväzkovým právnym vzťahom sa spája aj deliktuálna zodpovednosť, a to zodpovednosť za škodu, vady a za omeškanie. Úrok z omeškania nie je ako zmluvná pokuta zabezpečovacím prostriedkom, ale tvorí príslušenstvo pohľadávky (§ 121 ods 3 OZ), stáva sa súčasťou pohľadávky automaticky, ak dlžník plní svoju pohľadávku oneskorene. V zmluve je však potrebné písomne dojednať úrok nad rámec percentuálnej sadzby uvedenej v zákone. Zodpovednosť za omeškanie nastáva porušením primárnej záväzkovej povinnosti plniť včas. Ak dlžník alebo veriteľ neplní včas peňažný dlh, vzniká mu sekundárny záväzok vo forme zodpovednosti za omeškanie. V prípade peňažných pôžičiek možno v zmysle ust. § 657 ods. 1 Občianskeho zákonníka dohodnúť úroky. Úroky dohodnuté pri peňažnej pôžičke treba zásadne odlišovať od úrokov z omeškania. Uvedené úroky sú odplatom za užívanie predmetu zmluvy (peňazí), pri úrokoch z omeškania sa jedná o sankciu za omeškanie. Preto aj spôsob výpočtu výšky uvedených typov úrokov sa odlišuje. Kým pri úroku z omeškania je ich výška upravená zákonom č. 87/1995 Z.z., pri úroku z predmetu peňažnej pôžičky je jeho výška závislá od dohody strán a určená percentom z predmetu pôžičky dohodnutým na určitý čas. Výšku úrokov z omeškania a poplatkov z omeškania upravuje zákon č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že súbeh v zmluve dohodnutého úroku a úroku z omeškania zákon nevyučuje.

26. Čo sa týka námietky zo strany žalovaných, že zmluva o pôžičke zo dňa 28.01.2013 bola spotrebiteľskou zmluvou vzhľadom na jej štruktúru, s týmto názorom žalovaných sa nemožno stotožniť. Spotrebiteľskou zmluvou (§ 52 a nasl. OZ) je každá zmluva, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Najzásadnejším znakom spotrebiteľskej zmluvy sú zmluvné strany, ktoré musia napĺňať právne znaky spotrebiteľa a dodávateľa na strane druhej, ak by to tak nebolo, nešlo by o spotrebiteľskú zmluvu, tú totiž nie je možné uzavrieť len medzi spotrebiteľmi alebo len medzi podnikateľmi. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. O takýto prípad v prejednávanej veci nejde. A aj keď je nedôvodná námietka žalovaných o spotrebiteľskom charaktere a o poukazovaní na rozhodnutia s predmetným konaním

nesúvisiacimi, len navyše odvolací súd poukazuje na to, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. júna 2020, sp. zn. 5 Cdo 42/2020). Odvolací súd nezistil pochybenie ani vo výpočte úrokov súdom prvej inštancie, keď zmluvný úrok 16 % za obdobie od 28.1.2013 do 28.1.2014 zo sumy 90 000 Eur predstavuje sumu 14 478 Eur ($367/365 \times 0,16 \times 90\,000$), za obdobie od 29.1.2014 do 13.11.2015, t.j. za 654 dní predstavuje sumu 25 801 Eur ($654/365 \times 0,16 \times 90\,000$), zákonný úrok z omeškania od 29.1.2014 do 13.11.2015 zo sumy 90 000 predstavuje sumu 8 466 Eur ($654/365 \times 0,0525 \times 90\,000$) po odpočítaní uhradených súm (14 000 + 10 000 + 6 300), neuhradené zmluvné úroky 9579,80 (40 279,80-30 700) = 9 579,80 Eur + 8466 Eur úrok z omeškania, t.j. spolu 18 045,80 Eur. Súd prvej inštancie správne rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania podľa pomeru úspech v konaní v zmysle § 255 ods. 1 CSP.

27. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, t.j. v časti uloženia povinnosti žalovaným 3/,4/ a 5/ zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 18.045,80 Eur, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (III. výrok) a v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania (IV. výrok) ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

28. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, úspešnému v odvolacom konaní, priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 2 C.s.p. nie je prípustné v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p.